

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/785 – 2023/1617
Toplantı Tarihi/Sayısı : 2.7.2024/48
Karar Numarası : 2024/546
Başvuran : T. B.
Başvuran Vekili : -
Adres :
Muhatap Kurum/Kişi : Nizip T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Kurum İdaresinin başvurana haksız yere disiplin cezaları verdiği ve oda yerleşiminde mahpusların hasımlık durumlarını gözetmediği iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçelerinde özetle;

a. Kendisine yanlış ve taraflı olarak disiplin cezaları verildiğini,

b. Kurum yönetiminin mahpuslar arasında belirli bir kişiyi seçip mahpusları birbirine düşürdüğünü, kendisinin hasım olduğu mahpuslar ile aynı koğuşa konulduğunu ve darp edildiğini, C-17 koğuşa, A-12 koğuşa, C-16 koğuşa ve C-30 koğuşunda darp edilmesine ilişkin kamera görüntülerinin bulunduğunu, söz konusu iddialarının Nizip Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından da soruşturulduğunu iddia etmekte ve gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

3. Muhatap Nizip T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuranın iddiaları kapsamında Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) üzerinden dosyasının incelendiği, başvurana verilen disiplin cezalarının delillere dayandırılarak mevzuat çerçevesinde verildiği,

b. Başvuruda belirttiği hasımlık konusunun UYAP sistemi üzerinden incelemesinin yapıldığı, yapılan incelemede başvuranın Kuruma ilk girişinde hasım listesi belirtmediği, geçen zaman içinde aldığı disiplin cezalarından dolayı dosyada taraf olan şahısların hasım listesine Kurum İdaresi tarafından alındığı ve bu kişiler ile hiçbir zaman yan yana getirilmediği ve ayrı ayrı odalarda barındırıldığı, başvuranın daha sonrasında da hasımlık listesi için dilekçe vermediği,

c. Darp iddiasına ilişkin yapılan araştırmada başvuranın psikolojik sorunlarının olduğu, hastalığı sebebi ile odalarda bulunan diğer mahpusları rahatsız ettiği ve bu nedenle kavga çıktığı, konu hakkında başvuranın birden fazla kez disiplin cezası aldığı,

ç. Başvuranın 2/5/2023 tarihinde vermiş olduğu ifadesinde, psikolojik rahatsızlığı yüzünden odada bulunan diğer mahpuslara rahatsızlık verdiği için tepkiler aldığı ve tartışmaların ortaya çıktığı, darp iddiasına ilişkin olarak ise herhangi bir tarih aralığı belirtmediği, iddiasını kanıtlayacak herhangi bir delilin de bulunmadığı,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

odalarda bulunan diğerk mahpusları kavga ettiği şahıslara benzettiği, bu sebeple bulunduğu odalarda insanlarla geinemediği, psikolojik sorunlarından dolayı öfkelerini kontrol edemediği ve saldırgan bir tavır sergilediği şeklinde beyanın bulunduğu,

d. Başvuranın disiplin dosyaları incelendiğinde darp iddiasının asılsız olduğu, aksine kendisinin odadaki mahpuslara zarar verdiği, başvuranın Kurumda herhangi bir hak kaybına uğramadığı veya kötü muameleye maruz kalmadığı belirtilmiştir.

4. Muhatabın yazılı görüşü doğrultusunda başvuranla Ses ve Görüntülü Bilişim Sistemi (SEGBİS) üzerinden görüşme yapılmıştır. Yapılan görüşmede başvuran özetle; başvuru dilekçesindeki iddialarının gerçek olmadığını, Kurum İdaresinin taleplerini karşılayacağını ifade ettiğini ve başvurunun incelenmesi yönündeki talebinden vazgeçtiğini belirtmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.*" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

6. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Başvurudan vazgeçme*" başlıklı 60'ıncı maddesine göre: "*Sadece başvurucuyu ilgilendiren başvurularda, başvurucu, Kurulca karar verilinceye kadar başvurusundan vazgeçebilir. Bu durumda Kurum inceleme ve araştırmasını sonlandırır.*"

8. Mezkûr Yönetmelik'in "*Karar verilmesine yer olmadığına dair karar*" başlıklı 73'üncü maddesinin birinci fıkrasına göre, "*Kurum; a) Başvurucunun başvurusundan vazgeçmesi, ... üzerine inceleme ve araştırmasını sonlandırması hâlinde karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Başvuran başvuru dilekçesinde; hakkında verilen disiplin cezalarının haksız olduğunu ve oda yerleşiminde mahpusların hasımlık durumlarının gözetilmediğini iddia etmiştir. Başvuran ile yapılan SEGBİS görüşmesinde ise psikolojik rahatsızlıkları sebebiyle halüsinasyonlar gördüğünü, başvurusunda muhatap Kurum aleyhine dile getirdiği iddialarının gerçek dışı olduğunu, muhatap Kurum İdaresi ile yaptığı görüşme neticesinde taleplerinin yerine getirileceğinin ifade edildiğini ifade etmiş olup bu çerçeve de başvuranın başvurudan vazgeçtiği

anlaşılmıştır.

12. Bu kapsamda 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 73'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca; başvuranın, başvuru konusu talebinden vazgeçmesi nedeniyle başvuru hakkında karar verilmesine yer olmadığı kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

2/7/2024 tarihinde, Saffet BALIN'ın karşı oyuyla OY ÇOKLUĞUYLA, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye

Ek: 2024/546 T. B. Kararı Saffet BALIN Karşı Oyu (1 Sayfa)

16.07.2024

KARŞI OY GEREKÇESİ

Karar Adı : T. B.
Karar Numarası : 2024/546

6701 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin birinci fıkrası "*Kurum, başvuruları ve resen yaptığı incelemeleri başvuru ve resen inceleme kararı tarihinden itibaren en geç üç ay içinde sonuçlandırır. Bu süre, Başkan tarafından bir defaya mahsus olmak üzere en fazla üç ay uzatılabilir.*" hükmünü haizdir. İlgili hüküm uyarınca başvuruların incelenmesi ve karara bağlanması için belirlenen sürenin azami olarak altı ay olduğu açıktır.

Somut başvuruda, yukarıda yer verilen normatif düzenlemedeki azami süreye uyulmadığı görülmektedir. Kurumumuzun insan kaynağı ile beraber değerlendirildiğinde mevcut durumdaki olağan dışı gecikmelerin makul görülebilmesi mümkün değildir. Kaldı ki aynı dönemde Kurumun insan kaynağının "tali" olarak değerlendirilebilecek faaliyetlere kanalize edildiği görülmektedir. Bu durum Kurumun insan kaynağının etkili ve verimli olarak kullanılmaması ve iş akış takiplerinin düzenli olarak yapılamamasının olağan sonucudur.

Mücbir sebepler hariç olmak üzere başvuruların öngörülen yasal sürede sunulmamasında sorumluluğu olan personel hakkında gerekli tahkikatın da yapılması gerektiği şerhiyle birlikte yukarıda sıralanan gerekçelerle sayın çoğunluğun görüşüne iştirak edilememiştir.

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.